

ЛИЧНА ИНФОРМАЦИЯ

Веселка Неделчева Желязкова

- 📍 България, София 1407, ул. „Русалийски проход“ № 1-Б, ап. 25
- ☎ Телефон +359 2 821 84 20 📱 Мобилен телефон +359 895 49 42 93
- ✉ E-mail vzhel@abv.bg

Пол женски | Дата на раждане 02/08/1960 | Националност българска

ТРУДОВ СТАЖ

2003 – доцент, Кирило-Методиевски научен център, БАН
 1999–2003 – научен сътрудник I ст., Кирило-Методиевски научен център, БАН
 1996–1998 – научен сътрудник II ст., Институт за български език, БАН
 1984–1991 – Софийски университет, проучвател
 1983–1984 – 73 ЕСПУ, учител

ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

2003 – Кирило-Методиевски научен център: ст. н. с. II ст.
 1995 СУ “Св. Климент Охридски”: доктор по филология
 1983 – СУ “Св. Климент Охридски”: Руска филология; II специалност: английски език;
 специализация: Библиотекознание и научна информация

ЛИЧНИ УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНЦИИ

Майчин език **Български**

Други езици

	РАЗБИРАНЕ		ГОВОРЕНЕ		ПИСАНЕ
	Слушане	Четене	Участие в разговор	Самостоятелно устно изложение	
руски	C2	C2	C2	C2	C2
английски	B2	C1	B2	B2	C1

Публикации
Книги

1. Симеонов сборник (по Светославовия препис от 1073 г.). Под общата ред. на акад. П. Динеков. Т. 2. Речник-индекс. С., 1993. Автори: С. Богданова, В. Вълчанов, Ц. Досева, С. Иванов, Ц. Ралева, В. Христова, П. Янева. С., 1993. 219 с.
2. Станиславов (Лесновски) пролог от 1330 г. Изданието е подготвено от Р. Павлова (увод и научно разчитане на текста) и В. Желязкова (научно разчитане на текста, календар). С., 1999. 343 с.
3. Желязкова, В., Н. Зафирова. Българска кирило-методиевска библиография. – В: Кирило-методиевска библиография. 1516–1934. Под общата редакция на Св. Николова. С., 2003, 419–685.
4. Желязкова, В., Н. Зафирова. Българска кирило-методиевска библиография. – В: Кирило-методиевска библиография. 1934–1944. Под общата редакция на Св. Николова. С., 2010, 203–389.
5. Славяно-русский пролог по древнейшим спискам. Синаксарь (житийная часть Пролога краткой редакции) за сентябрь–февраль. Том 1. текст и комментарии. Издание подготовили Л. В. Прокопенко, В. Желязкова, В. Б.

- Крысько, О. П. Шевчук, И. М. Ладыженский.* Под редакцией В. Б. Крысько. Москва, 2010. 822 с.
6. Славяно-русский пролог по древнейшим спискам. Синаксарь (житийная часть Пролога краткой редакции) за сентябрь-февраль. Том II. Указатели. Исследования. *Издание подготовили В. Б. Крысько, Л. В. Прокопенко, В. Желязкова, И. М. Ладыженский, А. М. Пентковский.* М., 2011. 856 стр.

Студии и статии

7. *Христова, В.* Индекс на словоформите от Пространните жития на Кирил и Методий. – Год. на СУ, ФСлФ, Т. 77 (1). С., 1987, 261–330
8. *Христова, В., М. Клисурска.* Евгениевски псалтир. Текст. Речник на словоформите. – Год. на СУ, Научен център за славяно-византийски проучвания “Акад. Ив. Дуйчев”. Т. 82 (2). С., 1988, 69–122.
9. *Христова, В.* Бичковски псалтир. Текст. Индекс на словоформите. – Год. на СУ, ФСлФ, Т. 79 (2). С., 1991, 49–73.
10. *Христова, В.* Библиография. В: Симеонов сборник (по Светославовия препис от 1073 г.). Под общата ред. на акад. П. Динев. Т. 1. Изследвания и текст. С., 1991, 182–190
11. *Христова, В.* Пролог в русской и южнославянской письменности. – В: Tradycje Cyryla i Metodego w językach i literaturach słowiańskich. Język pismienictwa słowiańskiego do XIV wieku, Warszawa, 1995, 39–34.
12. *Желязкова, В.* Тропарите в състава на Простия Пролог. – *Palaeobulgarica*, 19, 1995, № 1, 78–90
13. *Бабалиевска, С., Желязкова, В.* За един пергаментен ръкопис от XIV в. (ръкопис № 93 от РГБ в Москва). – *Български език*, 1996, № 1, 73–75.
14. *Желязкова, В.* Обща характеристика лексического состава Софийского пролога конца XII – начала XIII вв. – *Palaeobulgarica*, 22, 1998, № 4, 75–88.
15. *Желязкова, В.* Вклад И. И. Срезневского в изучение средневековой болгарской книжности. – В: И. И. Срезневский и современная славистика: Наука и образование. Сборник научных трудов. Рязань, 2002, 60–62.
16. *Желязкова, В.* Съществителни имена със суфикс (-ън)ица в Станиславовия пролог. – В: *Slavia Orthodoxa. Език и култура*. С., 2003, 153–164.
17. *Желязкова, В.* Орфографические и фонетические особенности книги Исход по рукописи № 3 из собрания Е. Барсова в Государственном историческом музее в Москве. – В: *Jews and Slavs. V. 15. Judaeo-Bulgarica, Judaeo-Russica et Palaeoslavica.* Jerusalem–Sofia, 2005, 138–146.
18. *Желязкова, В.* Средневековая болгарская рукописная традиция книги Исход. – In: *Jews and Slavs. V. 18. Messianic Ideas in Jewish and Slavic Cultures.* Jerusalem–Sofia, 2006, 23–31.
19. *Желязкова, В.* Наблюдения върху лексиката на среднобългарските преписи на Книга Исход. – В: *Преславска книжовна школа*. Т. 9. Шумен, 2006, 330–344.
20. *Желязкова, В.* Простой Пролог в составе рукописи № 73 из научного архива Болгарской Академии наук. – В: А. И. Соболевский и русское историческое языкознание. Москва, 2007, с. 20.
21. *Желязкова, В.* Кирило-методиевската проблематика в българския емигрантски периодичен печат в Северна Америка в първата половина на XX век (по материал от вестниците „Народен глас“ и „Македонска трибуна“). – В: *Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура IX–XI в.* (= Кирило-методиевски студии. Кн. 17). С., 2007, 315–324.
22. *Желязкова, В., Н. Ганчева.* Свята земля и рукописное наследие славян (Обзор литературы). – В: *The Holy Land and the Manuscript Legacy of Slavs (= Jews and Slavs. V. 20).* Jerusalem–Sofia, 2008, 9–47.
23. *Николова, Св., В. Желязкова.* Микрофильмы и фотокопия из коллекции Моше Альтбауэра в собрании Кирилло-Методиевского научного центра. В: *The Holy Land and the Manuscript Legacy of Slavs (= Jews and Slavs. V. 20).* Jerusalem–Sofia, 2008, 352–360.
24. *Желязкова, В.* Един паралел между Книга Исход, Симеоновия сборник и Хрониката на Георги Амартол (дрехите на първосвещеника). – В: *Преславска книжовна школа*. Т. 10, Шумен, 2008, 266–280.
25. *Желязкова, В.* Описанието на скинията в старобългарския превод на Книга Исход. – В: *Средновековието в огледалото на един филолог. Сборник в чест на Светлина Николова*. С., 2009, 152–165. (= Кирило-Методиевски студии. Книга 18)
26. *Желязкова, В.* Сложные слова в древнейших славянских списках Пролога (на материале житийной части за сентябрь-февраль). – В: *Палеославика. Слово и текст*. М., 2012, 63–78.
27. *Желязкова, В.* Електронна колекция рукописей и архивных документов Кирилло-Методиевского научного центра – состояние, проблемы и перспективы. – В: *Информационные технологии и письменное наследие. E-Manuscript-2012. IV международная конференция.* Петрозаводск, Ижевск, 2012, 102–104.
28. *Желязкова, В.* Проложните жития в ръкопис № 23 от сбирката на Научния архив на Българската академия на науките. – *Език и литература*, 2013, № 1–2, 48–59.

29. Желязкова, В. Към историята на един словообразователен модел. – В: Актуални проблеми на балканистиката и славистиката. Доклади от Втората международна конференция, проведена на 9 и 10 ноември 2012 г. във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Велико Търново, 2014, 80–87.
30. Ефимова, В. С., Желязкова, В. К изучению лексики древнейших славянских рукописей Ветхого Завета в сопоставлении с лексикой рукописей Нового Завета и других рукописей «старославянского канона». – Славяноведение, 2014, № 3.
31. Ефимова, В., В. Желязкова. Несколькословные номинации лиц в древнейших славянских рукописях. – *Palaeobulgarica*, 38, 2014, № 3, 33–48.
32. Желязкова, В. Четивата от Книга Изход в състава на Минея. – В: Писменото наследство и информационните технологии. *ElManuscript–2014*. Материали от V международна научна конференция. Варна, 15–20 септември, 2014 г. София–Ижевск, 2014, 337–339.
33. Желязкова, В. Библиография на изследванията върху Симеоновия сборник. – В: Симеонов сборник (по Светославовия препис от 1073 г.). Под общата редакция на акад. П. Динев. Т. 3. Гръцки извори. С., 2015, с. 1223-1242.
34. Zhelyazkova, V. The Headings in South Slavonic Copies of the Book of Exodus. – *The Bible in Slavic Tradition*. Brill. Leiden – Boston, 2016, p.107–122.
35. Желязкова, В. Наименования лиц в древнеболгарском переводе книги Исход. – В: QUADRIVIUM. Юбилеен сборник в чест на 60-годишната на проф. д-р Веселин Панайотов. Шумен, 2016, с. 319-330.
36. Желязкова, В. За една инициатива на Климентовия отбор. – Кирило-методиевски студии. Т. 25, С., 2016, с. 138–150.
37. Желязкова, В. Книга Исход в южнославянских списках XV-XVI вв. – *Studi Slavistici*, 13, 2016, p. 225–240.
38. Желязкова, В. Паримейные чтения в четъих списках Книги Исход. – *Studia Ceranea*, 6, 2016, p. 243–256.
39. Желязкова, В. Субстантивное употребление прилагательных и причастий в древнеболгарском переводе Книги Исход. – В: *ElManuscript–2016. Rašytinis palikimas ir informacinės technologijos*. VI tarptautinė mokslinė konferencija. Pranešimai ir tezės Vilnius, 2016 m. rugpjūčio 22–28 d., Vilnius–Iževskas, 2016, p. 148–152.
40. Желязкова, В. Към въпроса за съдбата на Кирило-Методиевите преводи в старата славянска книжнина (върху материал от книга Изход). – В: *Changes of the northern part of the Middle Danube region and its Vicinity at the turn of Antiquity and the Middle Ages*, April 25–26, 2017. Collection of the conference Abstracts. Nitra, 2017, p. 54–55.
41. Желязкова, В. Figura etymologica в древнейшем славянском переводе книги Исход. – В: Славянское и балканское языкознание. Палеославистика. М., 2017, с. 81–94.

Рецензии, обзори, персоналия

42. Христова, В. Кръгла маса “1000 години от покръстването на Киевска Русия”. – *Palaeobulgarica*, 13, 1989, № 2, 128–129.
43. Христова, В. Библията в средновековната култура на православните славяни. – *Език и литература*, 1993, № 3–4, 139–140.
44. Желязкова, В. Ценен извор за историята на руския и българския език. – *Palaeobulgarica*, 19, 1995, № 4, 119–121.
45. Желязкова, В. Нови приноси на шведската славистика. – *Palaeobulgarica*, 25, 2001, № 2, 108–112.
46. Желязкова, В. Кирило-Методиевска библиография. 1516–1934 г. – *Списание на БАН*, 2003, № 4.
47. Желязкова, В. Международна научна конференция “Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–XI век”. – *Списание на БАН*, 2005, № 6, 90–95.
48. Желязкова, В. Нов поглед към славянската ръкописна традиция на Словата на Григорий Назианзин. – *Palaeobulgarica*, 30, 2006, № 1, 98–102.
49. Желязкова, В. Чарлз Грибъл на 70 години. – *Palaeobulgarica*, 30, 2006, № 3, 100–106.
50. Николова, Св., В. Желязкова. Нов чуждестранен член на БАН. – *Palaeobulgarica*, 30, 2006, № 4.
51. Желязкова, В. Международная научная конференция “А. И. Соболевский и русское историческое языкознание”. – *Palaeobulgarica*, 30, 2007, № 2, 90–100.
52. Желязкова, В. Издание на забележителен паметник на ранната славянска химнография. – *Palaeobulgarica*, 31, 2008, № 3, 116–121.
53. Желязкова, В., С. Баталова, Д. Найденова. Международна научна конференция “Библейските преводи в славянската традиция и кирило-методиевските извори”. – *Palaeobulgarica*, 32, 2009, № 3, 104–116.
54. Желязкова, В. Издание и изследване на ценен среднобългарски ръкопис – Кързъновото евангелие. – *Palaeobulgarica*, 36, 2010, № 4, 90–96.

55. Желязкова, В., Н. Ганчева. Приложение на информационните технологии в палеославистиката. – *Palaeobulgarica*, 37, 2013, № 1, 126–136.
56. Желязкова, В. AD FONTES. К 1150-летию создания славянской письменности. – *Palaeobulgarica*, 37, 2013, № 4.
57. Желязкова, В. Библия в славянской традиции. – Реферативный журнал. Социальные и гуманитарные науки. Серия 6. Языкознание, 2017, № 3, с. 157–170.
58. Желязкова, В. Симеонов сборник: (По списку Святослава 1073 г.) – Реферативный журнал. Социальные и гуманитарные науки. Серия 6. Языкознание, 2017, № 3, с. 170–178.

Популярни статии

59. Желязкова, В. Кирило-Методиевото дело от Възраждането до средата на XX век. – *Аз-буки*, 13, № 37 (627), 10–16 септември 2003, с. 14.
60. Желязкова, В. МПО, денят на св. Кирил и Методий и свободата на духа. – *България–Македония*, № 6, 2005, 35–36.
61. Желязкова, В. Памяти ради. – За буквите. Кирилometодиевски вестник, , № 45, май 2015, с. 33
62. Желязкова, В. Образите на славянските просветители върху пощенски марки на Мозамбик. – За буквите. Кирилometодиевски вестник, № 50, май 2017, с. 12.

Преводи

1. Духовни образи. Руски илюстриран синодик от XVI в. Изследване: Иванка Гергова. Превод на църковнославянския текст: Ива Трифонова (на български език), Веселка Желязкова (на руски език). С., 2013.

Научна редакция и съставителство

1. *Slavia Orthodoxa*. Език и култура. Сборник в чест на проф. Румяна Павлова. София, 2003. 420 стр.
2. Писменото наследство и информационните технологии. Материали от V международна научна конференция. Варна, 15-20 септември 2014 г. София–Ижевск, 2014. 446 стр.

Участие в редколегии и научни комисии

1. Член на редколегията на списание „Реферативный журнал. Социальные и гуманитарные науки. Серия 6. Языкознание“. ИНИОН РАН
2. Член на редакционния съвет на списание „Человек: образ и сущность“. РАН, ИНИОН
3. Член на Библейската комисия при международния комитет на славистите.

Участие в научни форуми

1. Международна научна конференция „Messianic Ideas in Jewish and Slavic Cultures“ (Йерусалим, 7–12 март 2005) с доклад „Средновековна българска рукописна традиция Книга Изход“
2. Международна научна конференция „Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX-XI в. (София, 27 септ.–2 окт. 2005) с доклад „Кирило-методиевската проблематика в българския емигрантски периодичен печат в Северна Америка в първата половина на XX век“
3. Международен симпозиум „Велика Моравия – Велики Преслав“ (Шумен, 16–18 май 2006) с доклад „Наблюдения върху лексиката на среднобългарските преписи на Книга Изход“
4. Международен научен симпозиум „А. И. Соболевский и русское историческое языкознание“ (Москва, 8–11 юни 2007) с доклад „Простой пролог в составе рукописи № 73 из научного архива Болгарской академии наук“
5. Четвърти международен симпозиум „Преславска книжовна школа“ (Варна, 21–23 септември 2007) с доклад „Един паралел между Книга Изход, Симеоновия сборник и Хрониката на Георги Амартол (дрехите на първосвещеника)“
6. Международна научна конференция „Библейските преводи в славянската традиция и кирило-методиевските извори“ (Варна, 11-14 септември 2009) с доклад „Тълковните заглавия в среднобългарските преписи на Книга Изход“
7. Четения в памет на Р. М. Цейтлин, организирани от Института по славянознание и балканистика при РАН (Москва, 8-9 ноември 2011) с доклад „Сложные слова в древнейших славянских списках Пролога (на материале житийной части за сентябрь-февраль)“
8. Юбилейна научна конференция „Русистика: язык, культура, перевод“, посветена на 100-годишнината от

- преподаването на руски език в Софийския университет и 65-годишнината на специалността „Руска филология“ (София, 23-25 ноември 2011 г.) с доклад на тема: „Еще раз о древнейшем славянском списке Пятикнижия (на материале Книги Исход)“
9. Работна среща „Authors, Texts and Lexicological Data-bases“ (София, 17-18 май 2012) с доклад „*Contemporary ways of presentation and research of Bulgarian medieval written cultural heritage*“ (съвместно с Илиян Узунев)
 10. IV международна конференция „Информационните технологии и писменото наследство. E1Manuscript-2012“ (Петрозаводск, 3–8 септември 2012) с доклад „*Электронная коллекция рукописей и архивных документов Кирилло-Методиевского научного центра – состояние, проблемы и перспективы*“
 11. Международна научна конференция „Актуални проблеми на балканското и славянското езикознание“ (Велико Търново, 8–9 ноември 2012) с доклад „*Към историята на един словообразователен модел*“
 12. II международна филологическа конференция (Санкт Петербург, 11–15 март 2013) с доклад „*Към характеристиката на южнославянските преписи на Осмокнижието (върху материал от книга Исход)*“
 13. Международна кръгла маса „Славянската писменост и култура през XXI в.“, организирана от Фондация „Устойчиво развитие на България“ и Представителството на Россотрудничество в България (СОК „Камчия“, обл. Варна, 7 юни 2013 г.) с доклад „*Паметниците на Кирил и Методий от края на XX – началото на XXI в. и националната идентичност на славянските народи*“
 14. Втори международни историко-филологически четения AD FONTES (Москва, 20-22 ноември 2013) с доклад „*Проложные жития в рукописи № 23 из Научного архива БАН*“
 15. IV международна конференция „Писменото наследство и информационните технологии“ (Варна, 15–20 септември 2014) с доклад „*Четенията от Книга Исход в Минея*“
 16. Международна научна конференция „100 години българска кирилометодиевистика“ (София, 10-12 октомври 2014) с доклад „*За една инициатива на Климентовия отбор*“
 17. Заседание на Библийската комисия към Международния комитет на славистите (Флоренция, 12–13 февруари 2015) с доклад на тема „*Книга Исход в южнославянских списках XV–XVI вв.*“
 18. Международна научна конференция (Варна, 3–8 септември 2015) „Идентифициране на еврейски и християнски модели в литературата на късната Античност и Средните векове“ с доклад „*Книга Исход в Симеоновия сборник и Пандектите на Никон Черногорец*“
 19. Международна научна конференция „Библията във византийско-славянския свят – от литургическите книги до печатните издания“ (Полша, Лодз, 19-20 май 2016 г.) с доклад „*Паримейные чтения в четырёх списках книги Исход*“
 20. Международна научна конференция „Писменото наследство и информационните технологии. E1Manuscript 2016“ (Литва, Вилнюс, 21-27 август 2016 г.) с доклад „*Субстантивное употребление прилагательных и причастий в древнеболгарском переводе Книги Исход*“
 21. Първи палеославистични четения на Института по славянознание (Русия, Москва, 26-27 септември 2016 г.) с доклад „*Figura etymologica в древнеболгарском переводе Книги Исход*“.
 22. Международна научна конференция „Changes of the northern part of the Middle Danube region and its Vicinity at the turn of Antiquity and the Middle Ages“ (Словакия, Нитра, 25–26 април 2017) с доклад „*Към въпроса за съдбата на Кирило-Методиевите преводи в старата славянска книжнина (върху материал от книга Исход)*“.
 23. Международна научна конференция „Библийската ръкописна традиция между лексикологията, текстологията и литературната история“ (София, 7–8 септември 2017 г.)
 24. Втори палеославистични четения на Института по славянознание (Русия, Москва, 25-26 септември 2016 г.)

Изследователски проекти

Ръководител

1. „Българска кирило-методиевска библиография 1878–1944 г.“ (1999–2001)
2. „Лексиката на древните славянски текстове на Стария и Новия завет в съпоставителен план“ (2012–2014), съвместно с Института по славянознание при Руската академия на науките
3. „Ранноеврейски и християнски религиозни слова и отражението им в славянските източници: модели, текстове и разпространение“ (2014–2016), съвместно с Центъра за изследване на християнството при Еврейския университет в Йерусалим

Участник

1. „Взаимодействие между еврейската и славянската култура“ (2002–2004), съвместно с Центъра за славянски езици и литератури при Еврейския университет в Йерусалим
2. „Светата земя и ръкописното наследство на славяните“ (2005–2007), съвместно с Центъра за славянски езици и литератури при Еврейския университет в Йерусалим
3. „Българската ръкописна традиция на Стария завет“ (XIV–XVI в.) (2005–2008), финансиран от Фонд „Научни изследвания“
4. „Осъвременяване на научно-информационния комплекс в областта на кирило-методиевското културно наследство“ (2007–2008), финансиран от Фонд „Научни изследвания“
5. „Библията в славянската традиция“ (2008–2010), съвместно с Катедрата по руска и славянска филология при Еврейския университет в Йерусалим
6. „Славяно-руският пролог по най-старите преписи: изследване и подготовка за издаване“ (2009–2011), съвместно с Института по руски език „В. В. Виноградов“ при Руската академия на науките, Москва
7. „Кирило-Методиевското културно наследство и неговите български и европейски измерения“ (2009–2012), финансиран от Фонд „Научни изследвания“
8. „Библейските понятия в славянската традиция: езикови, текстологически и културно-исторически аспекти“ (2011–2013), съвместно с Катедрата за германски, руски и източно-европейски изследвания при Еврейския университет в Йерусалим
9. „Средновековна Европа – средновековни култури и технологични ресурси“ (2011–2015), акция IS 1005 по програмата на Европейската комисия COST.